

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike.

Insarati: do 9 petič vrst á 1 D, od 10—15 petič vrst á 1 D 50 p, večji insarati petič vrst á 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklic petič vrst á 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst á 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravišništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljeva ulica št. 5, pritlično. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje, Telefon št. 34.

Dopolne sprejema le podpisane in zadoštno frankovane. Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D
v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ volja v Ljubljani in po pošti:

V Jugoslaviji:		V inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnini vedno po nakaznici. Na samo pisemna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Italijanski prestiž.

Na genovski konferenci se je italijanski zunanji minister Schanzer gibal zelo živahno. Prišel je naravno v stik z zastopniki raznih držav in se razgovarjal z njimi o mnogih, zlasti Italijo zadevajajočih rečeh. Priznati se mu mora, da je bil to stvarno njegov trud velik in zato je sanjal o velikih uspehih. Ves srečen je naznanil v rimskem parlamentu, da se je vsled genovske konference italijanski prestiž visoko dvignil in se obeta Italiji sijajna bodočnost. Ploskali so mu, ali za ploskanjem v zbornici in za povečevanjem italijanskega ugleda v svetu po časopisju je le prekmalu stopil v pravo luč italijanski prestiž.

Najprvo se je hudo okršil od albanskih skalah. Albanci se upirajo italijanskemu »kulturnemu« delovanju po svoji zemlji. Kaka predrznost! Italofobsko gibanje nečistega izvora, ki se razteza na ves albanski teritorij, ki je stal pod italijanskim že tradicionalnim vplivom. O dogodkih v Skadru in Draču smo že poročali med brzojavnimi vestmi. Albanska oblast gleda mirno, ko Albanci razbijajo italijanski poštini urad, in sporoči onim, ki so pobegnili radi umora italijanskega poročnika Duminija v Črno goro, da se lahko vrnejo, ker se jim ni bati nikake kazni. Kaj pomeni vse to, se vprašujejo v Rimu in v senatu odgovarja Schanzer na interpelacije, da so vse iz Albanije došle vesti resnične. Ne gredo mu v glavo, ker je bila italijanska politika napram Albaniji vendar vedno prijateljska! Italija je potrošila za Albanijo mnogo milijard in v Ženevi se je ona potegovala za sprejem Albanije v Zvezo narodov. Sedaj pa taka albanska nevhvaležnost! Takoj po tem neugodnem poročilu pa je Schanzer zatrieval senatorjem, da je globoko prepričan, da je odšla Italija z genovske konference z zelo narastlim mednarodnim prestižem. In rimski senatorji, ki menda niso razvaljeni, da bi mnogo mislili, so ploskali. Albanija se obrača od Italije, ker njeni voditelji uvidevajo, da jih italijanska politika odvraca od balkanske in jim more zbog tega prinašati samo škodo. Do spoznanja pri-

hajajo, da se hočejo Italijani kratkoma polastiti Albanije, ki naj kot kolonija služi italijanskim aspiracijam na Orijent. Albanska bodočnost in neodvisnost je mogoča edino le na strani Balkancev. Ta izpreobrnitev v albanskih glavah pomeni brez dvoma veliko izkuro v načrtih italijanske penetracije na Balkan. Schanzer pa naj le še nadalje govori o večajočem se italijanskem prestižu!

Tako se je skrhal prestiž v bližini. Pa tudi v daljini se mu ne godi nič boljše. Ako pojde po tej poti, bo italijanski prestiž v inozemstvu kmalu enak strahu, ki je v sredi votel, okoli ga pa nič ni.

V češkoslovaškem parlamentu je zunanji minister dr. Beneš obirno poročal o genovski konferenci. Ta Beneš dela Italijanom preglavice. Visoki rimski državniki ga kar ne morejo razumeti. Bistveno se razlikuje njegovo pojmovanje povojnih razmer od italijanskega, neka ne le Italijanom neprijetna samostojnost se uveljavlja v njegovem delovanju in ves je tak, da ga ne morejo spraviti pod svoj odločujoči vpliv ne Francozi in ne Angličani, kaj še le Italijani! Slednji sicer trdi, da Benešev besede zvene boli po francoskih kakor po angleških zvokih, toda voditelj »male antante« ubira vendarle svoje lastne korake. Milanski »Corriere della Sera« pravi k Beneševemu ekspezeju, da njegova politika ni politika z glavo v vreči, pa tudi ne politika z glavo v zid, on zasleduje politiko previdnega in progresivnega približevanja za dobro zahteva, za obnovo in pomiritev Evrope pospešuje evolutivsko metodo. O konferenci v Genovi je izrekel več dobrega nego slabega, ali čutilo se je, da je mislil bolj slabo nego dobro. Pa nobene zahvale, nobenega priznanja narodu - gostitelju. S komplimentom pa je pozdravil Lloyd Georgea in povzdigoval njegovo vstranost, dalekovidnost in optimizem, s katerimi je premagal največje ovire. Samo tako-le vmes je utaknil Beneš tudi Italijo, pozabljal pa dosledno na njo, ko je navaial dobre odnose z zavetniki »s Francijo, Anglijo in drugi-

mi narodi«. Schanzer je trdil v zbornici, da je Italija stopila v tesnejše stike z »malo antanto«. Benešev ekspeze pa vzbujajo Schanzerjevi trditvi nasproten vtisk. Italijani so skrajno nezadovoljni z Benešem. Zlasti jih je zadelo to, da je kazal »malo antanto« ot samostojen, kompakten organizem, ki je bližje Franciji nego svojim geografičnim sosedom. »Corriere della Sera« hoče končno izvedeti, ali je tako nezaupen napram italijanskemu narodu samo Beneš ali ves češkoslovaški narod? Italijanskega prestiža v Češkoslovaški ni. Pa ga tudi v Rusiji ni, kakor pričča odklonitev dogovora med njo in Italijo v Genovi s strani sovjetske vlade. Kako so slavili Čičerina, ki je pa že v Genovi vedel, da ne bo nič z gospodarskim dogovorom med Italijo in Rusijo. Kje je torej tisti narastli italijanski prestiž?

Te dni se mudi v Londonu italijanski zunanji minister Schanzer in išče tam znova italijanski prestiž. Ni dvoma, da bo govoril ponosno o njem, ko se povrne v Rim. Angleška vlada potrebuje ureditev raznih svojih orijentalnih zadev. Nekoliko prihajajo pri njih v poštev tudi Italijani. Zato je Schanzer v Londonu. Zgodi pa se ob vsaki taki priliki samo in edino angleška volja. Italijani se zadovolje s pokloni in obljubami in v Rimu se nato postavljajo italijanski zunanji ministri z »velikimi pridobitvami« v prid domovine. Navadno pa pridobe le kaj v škodo italijanske domovine. Bojimo se, da bo tudi toplot tako.

Pogajanja za sporazum med Jugoslavijo in Italijo so zastala. Schanzer išče nove Lloyd Georgeve onore. Schanzer hoče nas teniti z italijanskim prestižem iz Londona in prisiliti da sprejmemo diktirani sporazum. Tega pa ne bo. In tako se razbije tudi v Londonu pridobljeni italijanski prestiž!

BRATJE IN SESTRE!

ZBRAJATE PREDMETE

za

I. JUGOSLOVENSKO SOKOLSKO RAZSTAVO!

Umor ministra Rathenaua.

Lipsko, 30. junija.

Vaska reakcija izkiva revolucijo, vsaka revolucija reakcijo. Zgodovina ima za to resnico primer brez števila. Ni se torej čuditi, da gre tudi v sodobni Nemčiji razvoj po tej črti.

Današnja Nemčija je plod prevrata v l. 1918. Monarhizem je bil dotlej identičen z razkričanim imperijalizmom; in vidni zastopnik tega je bil Viljem Hohenzollernski. Ker je monarhizem na bojišču propadel, je tudi imperijalizem pogorel; in stebri stare Nemčije so se zamajali, padali so drug za drugim. Viljem, Ludendorff, Hindenburg... Monarhizem brez števila. Toda činitelj, ki je zmagal nad njimi, ni bil samo proletarijat; njegovo sodo je podpisala zgodovina. Tako se je zgodilo, da je stare Nemčiji odklenkalo. Na krmilo so prišle nove sile, izhajajoče iz ljudstva.

Rathenau, najprej nemški minister za obnovo, ob svoji smrti minister za zunanje posle, je videl wilhelmsko Nemčijo in ji celo pomagal. Ko pa je prišel prevrat, je spoznal, da nastopa nova doba, katero je treba priznati, ako hoče nemški narod doživeti boljše dneve. Mož je korakal s časom v napreduju s onimi, ki duševno okameneli in ostanejo celo življenje v krogu tradicionalne privzgojenih vplivov. Ententa mu tega ni zamerila; nasprotno, čislala ga je in spoštovala, ker je v njem videla posebnost duha, ki je danes Nemčiji potreben. Rathenau je bil reprezentant volje do sodelovanja s tistimi silami, ki so stare Nemčijo strle in so danes na njeno mesto zmoglo poslati nekaj drugega. V tem tisti vrline moža, ki je na fronti poklica izgubil življenje za domovino.

Po svojem mišljenju in svojih dejanjih je Rathenau, daš izšel iz stare šole pangermanizma, nastopal proti dedščini monarhističnih stremeljenj po revoluciji. S tem se je seveda obsoval pri vseh nerevolucionarnih elementih. Imel je neprijatelje celo v lastni stranki, kjer mu je rušil ugled bivši kancler Helfferich. Toda vkljub vsemu temu: ostal je pri svojem prepričanju, zvest ideji, da zija med staro in novo Nemčijo prepad, katerega je treba poglobiti in razširiti na večne čase. Kot borec za to smernico je tudi izdihnil.

Smrt Rathenaua pa je manj važna nego ozadje, ki nam ga razkriva atentat na ministra. Saj je bil atentat samo manifestacija neke volje, ki biva za kulisami sedanjega nemškega poli-

tičnega življenja. Ta volja ima predstavitelje, ki so republikanski vladi v Berlinu dobro znani. Njihovo središče je organizacija »Consul«, ki je usmrtila Erzbergerja in ki ni brez zvez z napadaleci Scheidemanna letos o binkošti. Vse kaže, da besede o ožročenju republike, ki jih je kancler Wirth izrekel v Reichstagu po atentatu na Rathenaua, niso brez podlage. Tu ne gre več samo za glave ministrov, tu gre za načelni obstoj republike. Zarota ni naperjena le proti predstaviteljem sedanje nemške vlade, marveč proti pati eksistenci porevolucionarne Nemčije.

Prompanda za monarhizem se vrši na tistem in javno. Zadnje čase se je zavzel za povratek kronprincev v Nemčijo celo Heinrich Freese, znani borec za pomirjenje dušev. Sivi Freese morda niti sam ni slutil, kakšen odziv bo našel njegov klic, naj se kronprinc dovolj povratek v v milo domačo zemljo. In glej! Freesejevemu klicu se je pridružilo neštevilno glasov, tako da so javni organi, ki so vprašanje povratka sprožili, morali sami ustaviti debato, ker je postala že opasna. V nemški javnosti torej republikanski duh ni tako čist kakor si morda predstavlja inozemstvo.

Sodobna politika Nemčije se suče okoli dveh temeljnih vprašanj: za republiko ali proti republik. Nedvomno se tačasna berlinska vlada trudi, da sadove revolucije ohrani. Toda ohrana republike še ne pomeni vse: treba je republiko tudi okrepiti, očistiti jo zalege, ki ji postaja nevarna. Za prihodnje se napovedujejo zanimiva razkritja v tem oziru. Inozemski politični krogi jim bodo gotovo sledili z zanimanjem, zakaj res nihče od posrednih in neposrednih sosedov Nemčije ni neinteresan na tem, da sedanji red nemške demokracije razpade. Njegov razpad bi značil izkivanje Sred. Evrope, ki je od nemškega imperializma porušil dvajset let gorenje v štirih letih svetovne vojne. Boj proti nemškemu monarhističnim tendencam ni le boj za demokracijo, temveč obenem boj za delo, za pomirjenje in končni mir. Tega pa smo danes potrebni vsi, brez izjeme.

Eska.

MINISTRSKI SVET.

— Beograd, 4. julija (Izv.) Na večerajnji, od 3. do 5. trajajoči seji je ministrski svet odobril vojnomu ministru kredit 7 milijonov dinarjev za nabavo vojaških postelj in kredit 3 milijonov dinarjev za nakup šivalnih strojev.

Jurković Ljubo:

O vidovdanskoi religiji.

II.

Miloš Obilić je primer pravog junaka in iskrenog brata.

Kosovski ciklus narodnih pesama pruža nam mnogo krasnih tipova uzornih div-junaka. Najviši in najčestitiiji među svim junacima Miloš Obilić!

To je pravi tip vrlo junaka koji ne žali mreti. On je junak visoke duše i plemeniti srca.

Prije strašnog Vidovdana on se sreća sa krasnim Kosančić Ivanom, koga zove svojim milim bratom —milim brate,

nerodjeni kao i rodjeni!

i od njega sazna očajan položaj srpske vojske.

U svetom nadahnuću i on se privo-ljava carstvu nebeskome, on žrtvuje sebe za spas otadžbine.

Pre toga moli Kosančića Ivu da hrabri čestitoga kneza i njegovu voj-sku.

A on najvećim samopregorem da-je svoj mladi život za čast i slobodu! On ide u živu vatru da dokaze čestito-mu knezu kako drži do obećane reči i kako vrši svoju dužnost; on ide u sred turske vojske i ubija turskog cara Um-rata. I tada pogine kao junak.

Miloš Obilić skupa sa devet braće Jugovića, sa Toplicom i Kosančićem sa Strahinjom i Orlovićem, čine lepu kru-nu velikome knezu.

U tim junacima su prikazane sve vrline svih naših junaka, kakovih je pre i posle Kosova bilo na hiljade i hiljade. Zato naš narod veruje da sve što je na Kosovu bilo

Sve je sveto i čestito bilo

I milome Bogu pristupačno!

Dragi slušaoci, svi ovi svetli pri-meri, koje sam u nekoliko blelih boja nastojao da prikažem stvorioš vidovdan-sku religiju — veru u pobjedu istine i pravde!

Ova je religija, kroz rekeve i veko-ve, stvorila i izgradila karakter našega naroda; ova ga je religija napajala naj-lepšim i najvećim idealima celog čovečanstva: lepotom i dobrotom, ljubavlju i mirom, istinom i pravdom!

Ovi ideali, koje ispevade vidovdan-ska religija, postali su svojina celog našeg naroda, našeg prostog seljačkog na-roda.

Ova religija je, kroz vekove i veko-ve, blagorodno delovala na naš na-rod i ona ga je spremala na lepše i sretnije dane.

Vidovdan je bio trajan poziv na uzbuđnu i poziv na oslobođenje i uje-dinjenje!

I zbilja, posle pet stotina vekova, teških i krvavih, srbijanski se narod di-že da osveti Kosovo slavno, da oslobo-di bednu raju.

I čestite vojske velikog kralja Pe-tra Karadjordjevića, vernog sledbenika čestitoga kneza Lazara, osvetiša Koso-vo sveto, izvojsitiše prvu veliku pobe-du!

Srpsko je oružje u balkanskom ra-tu triumfovalo, a triumfovalo je zato što je sva vojska bila prožeta pravom vidovdanskim religijom jednako kako je tom religijom bio prožet i oduševljen njen kralj skupa sa njegovim junačkim sinom Aleksandrom.

Pokazali su se novi Obilići i novi Jugovići, koji su pravo sledili stupama

svojih pradedova i koji su verovali u Vidovdan.

Na Kosovu slavnom se je opet pro-bila ruina srbijanska krv, iz koje je kr-vi nihlo prvo cveće našeg celokupnog oslobođenja i ujedinjenja!

Ta prva pobjeda bila je objavljene našega velikog Vaskrsenja!

Iza tog svečanog objavljnja budi-se naspavana duša celog našeg jugoslo-venskog naroda.

Vidovdanska religija budi i podiže dušu jednog bratstva Srba, Hrvata i Slovenaca, i od sada skoro svi veruju u Vidovdan!

Kroz guste ornožute oblachine, gde su bili ugušeni milioni Srba, Hrvata i Slovenaca, prodiše svetlo koje se čudo-tvornim sijajem odrazuje sa našeg na-rodnog velikog ogledala, koga smo na-zvali velikim imenom Vidovdan!

Te svetlo stvorilo je vidovdansku religiju, stvarilo je veru u pobjedu!

I baš kao da je sudbina htela, doži-većemo 1914 godine nov Vidovdan, dan spoznanja svojih dužnosti!

Usred belog šehera - Sarajeva po-javljuje se Gavril Princip sa svojim dobrogovima. On obličim samopregorem puca: ubija krvnog dušmanina našeg naroda.

Njegovim su revolverom streljali svi iskreni Jugosloveni; njegovim re-volverom pucala je sva jugoslovenska nacionalistička omladina; streljao je sav naš narod koji je verovao u Vidov-dansku religiju!

I tim danom nastao je veliki svet-ski rat.

Naš je narod trebao da još jednom proste jedno Kosovo, a tek onda da proslavi veliki praznik opeteg Vaskre-senja.

Srpski deo našega naroda polazi na brdo Kalvarija, podnaša najveće žrtve što, u opšte, jedan narod može da pod-nese. U svetskom ratu pokazuje se opet veličina i lepota prave duše našega na-roda!

Dok su ostali narodi i države vodili rat iz trgovačko - spekulativnih, kapi-talističko - imperialističkih razloga, naš je narod volio rat čisto i samo iz ideala, koji su imali svoj izvor u vidov-danskoj religiji.

Srpski dio našega naroda u Srbiji svojoj dragoj napušta svoj dom i kućiste svoje, napušta sve svoje blago i na be-gu izjavljuje preko svojih predstavi-nika da ustraje u borbi i da obezbedi uspešan svršetak ovog velikog vojeva-nja, koje je, u trenucima kad je započe-lo postalo ujedno borbom za oslobođe-nje i ujedinjenje sve naše neslobodne braće Srba, Hrvata i Slovenaca!

Srbijanski narod skupa sa svojim sedim kraljem Petrom ide kroz alban-ske krševе da tu popije najzadim i naj-gorčun čašu iskušenja.

Narod isto kao i Kralj Oslobođitelj snaša sve te patnje i nevolje, jer je pro-žet čvrstom verom u Vidovdan!

Ta jaka vera oduševljava jugoslo-venski narod, sakuplje dobrovoljačke legije, koje skupo sa junačkom srbijan-skom vojskom svršavaju kosovski boj.

Posle neprimernih žrtava i pšve-doćenja nadčovečanskog junaštva: po-sele toliko poniženja i uvreda, posle svih strahota i progona: posle toliko iskušenja na koja ih je postavila vidov-danska religija, dolaze junaci i donose narodu svome najveće i najlepše blago što može da bude za jedan narod — slobodu i ujedinjenje!

Danas su osvećena sva naša prošla Kosova. To je najviša pobjeda vidovdan-ske religije. I mi se danas veselimo toj našoj velikoj pobjedi.

Ali u ovom veselju ima nešto tuge; tuge za zarobljenom braćom. I mi zato čekamo još jedan, nadajmo se poslednji Vidovdan.

Taj će Vidovdan činiti sa svim na-šim prošlim Vidovdanima jednu orga-ničku celinu. Tek tada biti će naša po-beda konačna i podpuna.

Taj dan nije daleko, on je u našoj blizini. Spremajmo se i radimo da dođe-kamo taj veliki dan onako kako treba, junački — oblički!

Naša je pobjeda sigurna, jer nam ta braća nesu oteta iz našeg bratskog zagrljaja junački, nego kukavički — iza kulisa mirovne konferencije.

Mi, nacionalisti, koji verujemo u Vidovdan, poručujemo našoj braći izvan granica naše lepe otadžbine da i oni na-dju utehu i nadu u Vidovdanskoi reli-giji, jer jedino ta vera očuvati će ih od propasti očajne in ona će im donesti slobodu i ujedinjenje!

Gospodje i gospodo, braćo i sestre, danas kad smo dočekali taj lepi dan, da širokih grudi nudišemo slobodni zrak, da slobodno pevamo naše pesme, da visoko vijemo naše barjake, da slobodno govorimo milim majčinim jezi-kom, da krozimo stopama pradedova svojih; danas kada nam je omogućeno da razvijemo sve svoje sposobnosti i sve svoje znanje; danas kada se sva Jugoslavija razvija i diže; danas kada bi trebalo da pevamo od sreće i zado-voljstva; pojavljuju se, isto kao i na Kosovu, sledbenici prokletog izdajnika Vuka Brankovića.

Pojavljaju se izdajnici oličeni u oso-bi jednog moralnog propalca Stjepana Radića, koji radi da uništi ono što je

Narodna skupščina sprejela dopolnitev zakona o sodnem postopanju v civilnih pravnih.

UREJATEL SODNEGA POSTOPANJA ZA ČASA POČITNIC.

— Beograd, 4. julija. (Izv.) Narodna skupščina je na včerajšnji seji sprejela dopolnilno novoletno zakon o civilnopravnem postopanju. Zakon je bil sprejet po kratki debati s 157 glasovi proti 16. Za zakon so glasovali tudi nekateri opozicijonci. Dopolnila zadevala predvsem civilnopravno postopanje za časa sodnih počitnic (sodnega odmor). Zakon uveljavlja novo vrsto sodnikov, takozvane *dežurne sodnike*.

§ 105, in 111. zakona o civilnopravnem postopanju iz leta 1865. dobilo dopolnila, ki v bistvu vsebujejo sledeče: »Razen tega ima dežurni sodnik tudi v lastnosti kot prvostančni sodnik v vseh gori navedenih zadevah, v katerih je prvostančni sodnik pristojen po § 36. v zvezi s § 18. navedbe o poslovanju pri sodnih in preiskovalnih oblastih z dne 22. junija 1921.

V svoji lastnosti kot prvostančni sodnik preiskuje tudi one zadeve ki se nanašajo na pokolnine vdov in sirot umrlih državnih uradnikov in drugih javnih državnih namestencev, izjemši onih slučajev, v katerih se o teh pokolninah razpravlja v rednem sodnem postopanju.

Če pada dežurni sodnik svojo sodbo kot prvostančni sodnik, mora to v sodbi posebej naglasiti (pripomniti). Predsednik sodišča more določiti več dežurnih sodnikov za časa sodnih počitnic, če to dopušča razmere na dotičnem sodišču.

§ 512. se izpreminja s § 2. gorenjega dopolnila, kakor sledi: Proti razsodbi dežurnega sodnika se more stranka obrniti do kasacijskega sodišča, izjemši v onih zadevah, v katerih gre za nedvomne zadeve ali varuštvo, ki spadajo pred apelacijsko sodišče.

Prizive zoper razsodbe dežurnega sodnika kot prvostančnega sodnika razsloja apelacijsko, oziroma kasacijsko sodišče. O teh zadevah razsloja za časa sodnih počitnic pri apelacijskih in kasacijskih sodiščih trije dežurni sodniki. Te sodnike, kakor tudi tajnike in ostalo osebje imenuje predsednik sodišča.

Zakonu je bila priznana nujnost z ozirom na okolnost, da se bližajo sedaj sodne počitnice. Zakon stopi v najkrajšem času v veljavo.

Spor z Bolgarsko.

TENDENCIJOZNE VESTI O VOJAŠKI INTERVENCIJI. — ZAVAROVANJE MEJ. — DELEGATI K SEJI ZVEZE NARODOV.

— Beograd, 4. julija. (Izv.) Kakor smo že včeraj javili, je določena plenarna seja sveta Zveze narodov v Ženevi za 15. t. m. v svrhu razprave o bolgarski obtožbi proti trem ostalim balkanskim državam. Naša vlada sedaj skrbno pripravlja ves dokazni material o razbojniških delih bolgarskih hajdukov. Pripravlja tudi dokaze, da so bili ti napadi organizirani z vednostjo in s podporo oficijelnih predstavitev Bolgarske. Neprestano pa je dalje vlada v stikih z Atenami in Bukarešto, da se določijo vse potrebne odredbe za zavarovanje mej proti nadaljnim vpadom bolgarskih hajdukov.

— Beograd, 4. jul. (Izv.) Včeraj sta bila imenovana delegata za sejo Zveze narodov dne 15. t. m. Našo državo bodeta zastopala pri tej seji naš švicarski poslanik v Bernu Milutin Jovanović, ki je naš stalni zastopnik pri Zvezi narodov in pa M. Ristič, ki je bil za časa turškega režima pred balkansko vojno srbski generalni konzul v Skoplju ter je dober poznavalec makedonskih četaških metod oz. organizacij.

— Sofija, 4. jul. (Izv.) Bolgarski poslanik v Beogradu Kosta Todorov in dr. Nejkov, bolgarski generalni konzul v Bernu, sta imenovana od bolgarske vlade zastopnikom pri Zvezi narodov v svrhu razprave o upravičenosti bolgarske pritožbe, da jej groze Jugoslavija, Rumunija in Grška z vojno.

— Beograd, 4. julija. (Izv.) Kakor poročajo današnji beogradski listi, sta včeraj notranji minister dr. Voja Marinković in vojni minister general Vašič na daljši konferenci razpravljala o vseh odredbah glede popolnega zavarovanja naših mej proti Bolgarski.

— Beograd, 4. julija. (Izv.) Vest, da uvede naša kraljevina, Rumunska in Grška vojaško intervencijo in da zasede gotove dele Bolgarske, da tako prepreči vsak nadaljnji razbojniški pohod bolgarskih četnikov, so v bistvu tendenciozne. Gotovo je to veliko, da bodo vse tri vlade pri Zvezi narodov skušale izposlovati dovoljenje, da si smejo popolnoma zavarovati svoje meje in da lahko ukreduje vse potrebno v zaščito svojega obmejne prebivalstva, ki je doslej zelo mnogo trpel od

bolgarskih oz. makedonskih hajdukov.

— Beograd, 4. julija. (Izvirno.) V ministru zunanjih del je bila včeraj dopoldne daljša konferenca, ki so se je udeležili zunanji minister dr. Ninčič, notranji minister dr. Voja Marinković in vojni minister general Vašič. Razprava se je v bistvu vodila o zavarovanju naših mej v južni Srbiji proti Bolgarski. Po končanem sestanku je vojni minister odšel v generalni štab, kjer je imel razgovor s šefi generalštaba.

— Beograd, 4. julija. (Izvirno.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je včeraj dal časa razgovorja z našimi sofijskim poslanikom Rakičem o sporu z Bolgarijo.

NEUSPEHI »MAKEDONSTVUJUŠČIH«.

— Sofija, 2. julija. Včeraj se je vršila plenarna seja osrednjega odbora makedonskega komiteja pod predsedstvom Todora Aleksandrova. Zborovalci so konstatirali, da bi mogli biti zadnji neuspehi bolgarskih komitejev uspešni za organizacijo. Jugoslovenske oblasti preganjajo z vedno večjim uspehom bolgarske čete v južni Srbiji. Tudi prebivalstvo v Makedoniji ni naklonjeno »makedonstvuščinam«. Vsi člani odbora so sklenili, da se mora dosežati akcija ukiniti in da se morajo vrniti vsi komiteji v Bolgarsko. Na seji se je tudi razpravljalo o dejstvu, da je medzvezniška komisija službeno konstatirala zveze med bolgarsko vlado in »makedonstvuščinam«.

NAPETO RAZMERJE MED ITALIJANSKO IN ALBANSKO VLADO.

— Beograd, 4. julija. (Izvirno.) Spor med italijansko in albansko vlado radi ukinitja italijanske pošte v Valoni. Draču in Skadrin je ostro. Italijanska vlada še vedno zahteva od albanske priznanje italijanske pošte, dočim tiranska vlada naglašja popolno neodvisnost in integriteto Albanije. Ker je bila beogradska vlada od neke strani naprosena za posredovanje, izjavljajo sedaj v merodajnih krogih, da prepričana naša država poravnava tega spora sporazumno med obema zainteresiranimi državama. Želi pa, da se ta spor poravnava na priateljski način, ne da bi se kršila integriteta albanske države.

skupom krvlju stečeno, da ruši ono što je gradjeno kroz vekove i vekove naš svetilih hostima ponajboljih naših sinova.

Greh bi bio, neoprostiv i velik greh na dušu naroda kada bi se izvršilo ono što izdajice spremaju.

Mi se moramo opreiti svom silom neprijateljima naše slobode i našeg ujedinenja; neprijateljima naše narodne države jedinstvene i nerazdelive Jugoslavije!

To nam nalaže sveta krv naše braće — to nam nalaže Vidovdanska religija.

Kada bi se, sačuvali nas Gospode, ta izdaja dogodila, mi bi pogazili sve svoje svetinje; mi bi pljuvali na svu svoju prošlost na sve lepo i plemenito što je nam naša rasa dala.

To nesme da se dogodi pod nikoku čemu!

Mi, jugoslovenski nacionaliste, koje svu svoju veru u narod i budućnost našu, svu svoju snagu za borbu i konačno pobjedu, sve svoje znanje za rad i napredak, crpimo iz Vidovdana, treba da se spremamo da to zlo uklonimo.

A kako ćemo borbu da vodimo to nas uči Vidovdanska religija; ona nam je najbolje jamstvo, da smo na pravom putu.

Mi nećemo krvi radi krvi, ni borbe radi borbe; mi hoćemo ljubavi i mira, lepe sloge i jedinstva!

Da to postignemo mi smo spremni da učimo u odlučnu borbu protiv svih

i svakoga, bez obzira. U toj borbi mi ćemo da uložimo sve svoje energije, a ustrebali, mi smo spremni na najodvratniju borbu. Naša krv biti će radi ljubavi i mira.

To nek čuju i zapamte neprijatelji našeg ideala — jedinstvene i nerazdelive Jugoslavije!

U toj borbi pozivljemo sve svesne rodoljube, sve iskrene Jugoslovane, jer svaki onaj koji istinski oseća za svoju naciju, za svoju otačinu i za svoju narodnu državu, treba da sluša tajanstven glas čestitoga kneza, koji nam poroči novu kletvu:

Ko ne dodje u boj za istinu, Za istinu i za pravdu svetu, Da očuva što je krvca dala, Da očuva našu kraljevinu, Bratsku slogu — narodno jedinstvo, Od ruke mu ništa ne rodilo, Ne imao od srca povoda, Ni muškoga ne devojčakog, Rđom kupo dok mu je kolena!

Ova nova kletva kneza Lazara nek deluje na vas ovako: kako je stara kletva čestitoga kneza delovala na pradedove naše!

Vernujte u budućnost našega naroda, jer nam je ona obasjana čudotvornom svetlošću sa našeg velikog ugledala — Vidovdana!

Neka živi jedinstvena, nerazdeliva i velika Jugoslavija!

Neka živi naša uzdanica kralj Aleksandar i kraljica Marija!

Politične vesti.

— K vprašanju izpolnitve ministarskih portfeljev. Beogradski »Novi list« poroča iz informirane strani, da obstoji v demokratskem klubu struja, ki želi, da bi dr. Žerjav ostal minister za socijalno politiko. Ždi se, da mu bo klub ponovno ponudil portfelj, ki ga bo pa dr. Žerjav zavrnil. V parlamentarnih krogih se imenujejo kot kandidati za notranjega ministra Ljuba Davidović, Kosta Timotijević in Dragotin Pečić. Demokratski klub bo v seji 4. t. m. razpravljaj o izpolnitvi ministristva za notranje zadeve in ministristva za socijalno politiko.

— Nova zverinstva bolgarskih komitejev. Beogradski listi poročajo o novih zločinih bolgarskih komitejev. Nedavno so nekemu kmetu iz sela Malina izkopeli oči, odsekali mu roko in nato ga šele ubili. Par dni potem pa je padla kot žrtve bolgarskih divjakov mlada devojka, ki je nedavno izvršila svoje šolanje na Francoskem in je z navdušenjem odšla v južne kraje širit med seljaško ljudstvo prosveto. Ona devojka se imenuje Branislava Golubović, stara je bila komaj 18 let. Njena mati je bila pri napadu težko ranjena. Take vesti prihajajo dan na dan o naših »ljubih bratih Bolgarih«.

— O pokojnem vojvodi Vukotiću priobčujo »Neue Zürcher Zeitung« daljši članek, v katerem omenja njegove strateške zmožnosti v balkanskih vojnah, kakor tudi, da je sklical v novembru 1918 v Podgorici veliko narodno skupščino, ki je proglasila združitev Črnogore s kraljevino Srbom, Hrvatov in Slovencev.

— Poljsko ruski odnosi. Iz Varšave poročajo, da je izročil zunanji minister ruskemu delegatu noto, v kateri protestira proti pogostim upadom oboroženih ruskih tolp na poljsko ozemlje.

— Zahteve nemških komunistov. V ustavnem odboru pruskega deželnega zbora zahtevajo komunisti z oziroma na vedno večjo monarhistično propagando razpust državne brambe in vseh protirevolucionarnih organizacij. Nadalje zahtevajo odpust vseh ne strokovno organiziranih oficijev varnostne straže in vseh uradnikov, ki so člani protirevolucionarnih organizacij.

— Angleško časopisje proti Nemčiji. »Times« pišejo, da obstoji v Nemčiji organizirana zarota proti republikli. Militarizem živi še vedno v raznih vojaških proslavah. Večina nemškega naroda je pasivna. Izgledi v bodočnost so temni. »Daily News« pa menijo, da je potreben sporazum z zmernimi elementi v Nemčiji. Odlašanje rešitve reparacijskega vprašanja bo povzročilo, da bo morala plačati Evropa, ne pa Nemčija.

— Poljsko - francoska politična pogodba. Iz Pariza poročajo, da je predsednik republike odobril politično pogodbo med Francijo in Poljsko.

— Ameriška vojska. Iz Washingtona poročajo, da je senat sprejel zakon, ki načrt, ki določa za prihodnje leto efektivno stanje ameriške vojske na 137.000 ljudi, je v moči.

— Razdor med škafskimi klerikalci. Madridsko časopisje poroča, da snujejo klerikalci posebno katoliško-demokratsko stranko, ker je dosedanja klerikalna stranka preveč konservativna ter nima v svojem programu socialnih reform. Program nove klerikalne stranke je precej podooben novi liberalni koncentraciji ter zahteva za katoliški cerkev njene dosedanje privilegije.

Julijska krajina.

— Tržaški Jugoslovenci pri dr. Willanu. Člani tržaškega pododseka političnega društva »Edinost« in drugi zastopniki iz mesta in okolice so razpravljali o položaju, ki je nastal vsled odstopa dr. Willana s predsedniškega mesta. Odsek je izrekel dr. Willanu svoje neomajno zaupanje in poslal k njemu deputacijo s posebno spomenico. Dr. Willan je deputacijo giniten sprejel, izjavil pa, da se ne more prenačiti in da ne more takoli odgovoriti na častni poziv, da bi ostal še nadalje na čelu političnemu delu v Juljski krajini. — Vsekakor se mora stvar rešiti tako, da vsled nastalega spora med Trstom in Gorico ne sme pasti z mesta političnega vodstva tak mož, kakor je dr. Willan!

— Glede oskrumbe spomenika padlim alpincem na Krnu oblasti še vedno niso doglajale krivca. Vse je zavito v neko mistično meglo. Bivši vojni minister, videmski poslanec Gasparotto, je takoj, ko se je raznesla vest o poškodbi spomenika, stavil na vlado vprašanje, kaj je ukrenila, da bi privedla neva ljudstva, ki so postala italijanski državljani, do spoštovanja spomenikov, žrtve in zmage Italije. S to svojo interpelacijo se je Gasparotto zameril, kakor pišejo italijanski listi Juljske krajine, tudi samim italijanskim Primorcem, ker je očividno, da hoče Videm izkoristiti slučaj proti zahtevani avtonomiji Juljske Krajine. — »Il Cittadino di Brescia« vpraša, govoreč o kobariških dogodkih: »Toda ali maščuje ta zločin (požig) zločin skrunilcev spomenika? Gotovo ne, tudi ako je bil namen dati slavnim padlim zadostne izjave iz izjavljanje. Biti Slovenec ni zločin; zločin bi bil samo, ako bi se bili skrunilci naravnost ali posredno prisilili v njihovo zločinsko dejanje. Če bi obstojal ta zločin, bi se moral kaznovati na podlagi obstoječih zakonov in po državni oblasti. Ne na s pozigom in po gotovi stranki. V slučaju suma bi morala vlada uvesti preiskavo in dognati krivdo; vladna poizvedovanja pa bi se ne smela nadomestiti s preuranjenim preganjanjem ljudi po gotovi stranki. Vsa ako nočemo, da dokazujemo inozemstvu, da je Italija tako šibka država, ki nima ne zakonov, ne moči, ne organov, da bi zdelala vsal one, ki jo žalijo v njenem navsteteljem; v njenih mrtvecih.«

Gospodarstvo.

II. LJUBLJANSKI VELIKI SEMENJ OD 2.—11. SEPTEMBRA 1922.

Prijavni termin k udeležitvi kot razstavljalci k naši II. velosejmi prireditvi se zaključuje sredi meseca julija, zato opozarjamo vse zainteresente, da se nemudoma prijavijo, ker se kasneje doše prijave najbrže ne bo moglo več upoštevati valed pomanjkanja prostora. Zlasti pa apeliramo še na trgovce in obrtnike, da se tudi oni reprezentirajo v kolikor mogoče velikem številu. Služijo naj jim sledeče informacije: Na vsakem inozemskem velesejmu je v velikem številu zastopana tudi dom. obrt in pa trgovina dotičnega velesejskega mesta. Uspeh udeležbe je brezdvomen, kar prihajajo za čas velesejma desetstosi kupcev, kateri si na sejmu ogledajo koje trgovce, se seznajajo s firmo in jo obiščejo v poslovnem lokal u mestu. Pa tudi za obrtnike je udeležba največje važnosti: pred očmi naj jim stoji, da mednarodni velesejmi ni nikaka razstava lokalnega pomena, marveč, da se tu na podlagi vzorcev sklepajo velike dobavne kupčije, pri nas zlasti z kupci iz južnih krajev naše države od koder se nam že danes poroča o kar največjem obisku. Razstavniki stroški so v primeru z drugimi reklamnimi stroški primeroma majhni; reklama pa je vsakemu podjetju, zlasti pa v sedanjem času že nujno potrebna. Ne omejite se samo na lokalni konzum, marveč pridobite si tudi odjemalce iz oddaljenih krajev.

Mnogo ljubljanskih trgovcev prihaja pogosto v sejsko pisarno z izjavo: Če razstavimo, potrebujemo mnogo prostora, kar pa mnogo stane. Pripominjamo, da si lahko vsak trgovec najame na sejskišču majhno kolo v obsegu nekaj m², da razstavi samo nekatere najboljše stvari, posebno vidna pa naj bo reklama deska z natančnim naslovom trdnice v mestu. Na ta način si tuji kupci zapomni trdnico na sejskišču in jo obišče v njenem lokal u mestu. To so z največjim uspehom vpeljali na čeških in nemških sejskih.

Vsakemu, kateri je že obiskal kak inozemski velesejmi, je dobro znano, da se vse tamonje trdnice pa naj si bodo industrialci, trgovci ali obrtniki gotovo udeležijo domačega velesejskega, da si ohranijo trdnico čast in obnovijo na sejskišču stare prijatelji, trgovske zveze. Apeleramo torej na vse domače industrialce, trgovce in obrtnike, da se nemudoma prijavijo h udeležbi II. ljubljanskega velesejskega, da s tem pokažemo stranim posetnikom - kupcem, da smo se i pri nas že velikopotezno razvili in nismo — kramarji.

OBVEZNICE PREDVOJNJIH POSOJIL AVSTRO - OGRSKE MONARHIJE.

— Beograd, 4. julija. (Izv.) Generalna direkcija dolgov je že nekolikokrat pozvala državljane kraljevine SHS, kateri posedujejo obveznice predvojnji posojil bivše Avstro - ogrske monarhije in katere obveznice se nahajajo v inozemstvu, da jih njej v določenem roku prijavijo z vsemi potrebnimi podatki in dokazi o državljanstvu, na kar ni imela generalna direkcija na temelju teh prijav vložiti protest proti žigosanju od strani vlad dotičnih držav ter bi se na ta način zahtevala restitucija obveznic. Nekateri lastniki so vložili zadevne prijave, toda pomanjkljivo, ker niso bile priložene domovnice o državljanstvu. Generalna direkcija ponovno pozivlja vse one lastnike, katerih prošnje so bile pomanjkljive, da čimprej in v najkrajšem času prilože domovnice oz. dokaze o državljanstvu na generalno direkcijo, ker si v nasprotnem slučaju imajo eventualne posledice pripisati samemu sebi.

— g II. konferenca industrije naše kraljevine na Bledu. Dne 6. julija t. l. se vrši na Bledu II. konferenca industrije naše kraljevine, ki jo je sklicala Zveza industrijev v Ljubljani. Na to konferenco so povabljene vse industrijske organizacije v kraljevini in predstavniki naših centralnih in pokrajinskih oblastev. Na dnevnem redu konference je med drugim poročilo o dosedanjem delovanju industrijskih organizacij, razprava o nujnih zadevah industrijsko-trgovske politike, o vprašanju gospodarske zakonodaje ter razgovor o ustanovitvi centralne zveze industrijev za vso kraljevino v Beogradu. Pričakuje se velika udeležba na tej konferenci iz vseh pokrajin naše države. Istega dne bo na Bledu tudi ustanovna seja sekcije velike industrije v Ljubljanski Zvezi industrijev.

— g Ženska domača obrt. Ženska ročna dela, ki jih je razstavil državni Osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani, Turjaški trg 6, II., kažejo lep napredok ženske domače obrti v dveh letih, kar ta zavod obstoji. Vidijo se krasni zastori, namizni prtji, robčki, bluze ter posamezni motivi v raznih tehnikah: klekljanje in šivane čipke, belo in pisano vezanje, toledo, filet in biserna dela. Vse je jako fino in solidno izdelano. Podoba: Slovenska blagovestnika brata sv. Ciril in Metod v toledo-tehnikah kaže marljivost pridnih rok. Podoba je risala gospa soproga kraljevega podnamestnika Vida dr. Brulčičeva, ki je napravila tudi veliko drugih risarij za zavod brezplačno za razne tehnike. Tudi gosna soproga šefa naučne uprave Natalija dr. Skaberneva je napravila nekoliko risarij. Poleg tega so pa tudi vse učiteljice risale za razne tehnike. Vsa čast marljivim učiteljicam in pridnim učenkam. Na ta način, kakor imenovani zavod dela se mora domača obrt dvigniti in donesti pridnim rokam prepotrebnega zasluzka.

Kultura.

— Občni zbor (izredni) Uduženja jugoslovenskih oblikujočih umetnikov se je vršil dne 1. julija v salonu »Unions«. Občni zbor je bil zelo animiran. Uduženje more zaznamovati velik korak naprej, ker so sedaj članjeni že skoraj vsi slovenski umetniki.

— Razid društva slovenskih upodabljajočih umetnikov. Ker je velik del društvenega delokroga prešel k Uduženju oblikujočih umetnikov, je sklenil občni zbor dne 1. julija 1922., da se društvo slovenskih upodabljajočih umetnikov razide. Nekateri člani tega društva nameravajo ustanoviti nov klub.

— »Preroda«, glasnik za naravno povzdigo naroda. Izšla je šesta številka s sledečo vsebino: Mož ljubezni, Kako zatreti v našem narodu surovost, Surovost in sovraštvo v našem časopisju, Alkohol in volja, Nenavadna internacionala, Kaj je alkoholizem, Nove gostilne in drobiži.

— Masarykov klub v Novem Sadu. Nedavno se je ustanovil v Novem Sadu Goethejev klub, ki naj bi širil spoznavanje klasikov. Ker pa Novosadčani tega kluba niso sprejeli s posebnim navdušenjem, so ustanovili Masarykov klub, ki bo zbiral vse slovanske ideologije.

— Mednarodni institut za arheologijo. Ob priliki sestanka italijanskih, angleških, ameriških, belgijskih, francoskih in holandskih učencev v britanskem institutu za arheologijo v Rimu je izdal ravnatelj Termini muzeja in vseučiliški profesor v Rimu Parivani spomenico, ki vsebuje namen sestanka, namreč ustanovitev mednarodnega instituta za arheologijo. Glavna naloga tega instituta bi bila, da bi hitro seznanil posamezne učenjake z vsemi novimi knjigami in razpravami, kar je v primeru z vedno večjim obsegom znanstvenih edicij skoraj nemogoče. Vsaka ga pol leta naj bi se priobčila popolna bibliografija vseh arheoloških del, obenem pa naj bi institut izdal poseben list. Zal. da tudi na tem sestanku ni bilo nobenega slovenskega arheologa, dasiravno imamo Slovani svetovnoznane strokovnjake na tem polju.

— Umetniška šola »Prohuda« v Ljubljani. Letos, dne 24. junija, zabležuje ta šola že drugo šolsko leto s končno šolsko razstavo, katere pa se otvori šele v začetku meseca oktobra, ki nam obeta mnogo zanimivega. Dela, napravljena v letošnjem šolskem letu, bodo vsebovala: portrete in akte po naravi, draperije, narodno ornamentiko in kompozicije, perspektive, arhitektonske oblikoslovje in anatomije; dalje dela grafičnega in fotografnega tečaja. Kakor je znano, je ta šola prva v Sloveniji, ki ima iste akademične predmete in predavanja, kakor vse druge slikarske visoke šole (akademije). Deli se v višji in nižji oddelek. V višjem se sprejemajo gospodje kot dame s primerno višjo šolsko izobrazbo; v nižnjega pa omogočen vstop tudi drugim prijateljem umetnosti. Ima pa še dva posebna tečaja: grafični in fotografijo teoretičnega kot praktičnega znanja. Prihodnje leto pa se ustanovi še tečaj za slikanje na fresko (akad. slikar Ogrin) in kiparstvo (prof. akad. kipar Berner). Učiteljski zbor sestoji iz 19 najboljših znanih umetnikov in znanstvenikov. Vodja šole je znani akad. slikar Franjo Sterle, ki je obenem tudi ustanovitelj te prepotrebne šole. V kuratoriju so zastopniki sledečih gg. umetnikov in znanstvenikov: vseuč. prof. arhitekt Plečnik, vladni svetnik in ravnatelj tehn. šol. šol. Ivan Suble, vseuč. prof. akad. slikar Sternan in prof. akad. kipar Repič. Vpisovanje za prihodnje šolsko leto se vrši koncem meseca septembra, in sicer samo osebnostno in ne pismeno. Pričetek je meseca oktobra. Natančnejši pogoji sprejema bodo razvidni na šolski deski in pri portirju Finžgarju na tehn. šol. šol. Vse drugo se bo pravočasno poročalo po časopisih.

Pravni vestnik.

— »Pravni vestnik«, ki izhaja v Trstu, prinaša v zadnji številki vabilo za občni zbor društva »Pravnik«, ki se ima vršiti 9. julija t. l. v Goric v dvorani »Trgovskega doma«. Na dnevnem redu je tudi volitev novega odbora. V omenjeni številki razpravlja dr. Gorčič o aktualnem predmetu »Verižnik« in slična imena. Nadalje je objavljeno nekaj zanimivih odlod in sodb iz Juljske Benečije in pa male vesti. Vnovič pripravljamo ta naš strokovni list naših »zasedenih juristov kar najtopleje. Želimo, da se ga čim najbolj podpre bodisi z naročninami bodisi z donskimi, poročili iz naše države in primernimi razpravami. Odgovorni urednik mu je sedaj dr. Karel Ferluga, odvetnik v Trstu, Via M. R. Imbriani št. 14.

Glasbeni vestnik.

— »Pevce«, glasilo Pevske zveze. Izšla je trojna številka (3—6) s sledečo vsebino: Janko Barle — Vilhar Kalski, dr. Fr. Kirmovec — Kakšni naj bodo naši zvonovi? M. Bajuk — Narodna pesem v sekirah. K — Kateri pevec so najslabši? Koroj — Miroslav Vilhar. Nadalje vsebuje bogat pregled o novih skladbah, glasbena poročila in lepo glasbeno prilogo z dvanajstimi skladbami.

— Pevski zbor »Glasbene Matice« v Ljubljani. V sredo dne 5. t. m. glavna pevška vala za koncertni nastop dne 6. t. m. v dvorani Filharmonične družbe povodom skupščine »Ženskega Saveza« v Ljubljani. Nastop je za vse obvezan. — Odbor.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 4. julija 1922.

— **Minister pravde dr. Laza Markovič** je včeraj popoldne prispel v Ljubljano in se nastanil pri pokrajinskem namestniku g. Ivanu Hribarju, ki je niemu na čast priredil večerjo, na katero so bili povabljeni poleg generala Dokiča zastopniki pravosodstva, odvetniške in notarske zbornice in drugi. Danes popoldne je minister pravde sprejel deputacije odvetniške zbornice, notarske zbornice in deputacijo Društva slovenskih sodnikov. Odpeljal se je popoldne na Bled v avdijenco k Nj. Veličanstvu kralju.

— **Minister pravde v justični palači.** Takoj po prihodu v Ljubljano je minister pravde odšel v justično palačo. Ogledal si je dalje kaznilnico in pa zemljiško knjigo. Napravil je pozneje tudi zlet na Grad.

— **Na pravi poti.** Poset narodnih poslancev in ministrov v Zagrebu je uspel povsem povoljno navzlic silni agitaciji s strani Radića in blokašev. Poslanci in ministri so bili povsod dobro sprejeti. Na postaji v Zagrebu je čakalo na posetnike iz Beograda veliko število občinstva, ki jih je pozdravilo z radostjo, pevalo častno narodno himno. Predsednik Zagrebskega zbora Radković je pozdravil došle poslance iskreno imenom patrijotičnega belega Zagreba, ki je srečen, da vidi vsaj po nekoliko letih po osvobojenju in ujedinjenju v svoji sredi zakonite skupščinske predstavnike našega naroda od Triglava do Bitolia in zagotavljal je neomajno čustvo srca Hrvatske in Slavonije za narodno jedinstvo. Zlasti je med občinstvom omladina poslance in ministre burno pozdravljala. S srčnimi besedami se je zahvalil za lep sprejem predsednik narodne skupščine Ribar. Zagrebski Zbor je v svoji veličini napravil na vse najugodnejši vtisk. Zagreb je vsem imponiral. Poset poslancev mora imeti dobre posledice. Radič je porabil vso svojo poveljinsko moč in ukazal je, da noben »pošten Hrvat« ne sme sprejeti ne lepo pogledati došlecev iz Beograda. Vso svojo avtoriteto je zastavil Stjepan Radič, doživel pa je fiasco. To je razveselilo. Odrpjal se je prava pot za eno in drugo stran. Nekoliko več popustljivosti, obzirnosti, medsebojnega dobrohotnega precejevanja razmer in veljavnosti enega in drugega, pa bo trdno držala pot, ki vodi do tako potrebnega sporazuma. Ko ga dosežemo, se odmahne Jugoslavija in si bo mogla konsolidirati svoje notranje razmere tako, da bo naša državna zgradba stala pred svetom trdna kot skala.

— **Franc Komatar.** Odličnega kulturnega delavca se pokopali v Ljubljani, ne da bi mu bili napisali vsaj kratek nekrolog. Zaslužil si ga je. Pokojnik je bil znamenit zgodovinar, da danes v njegovi stroki ne poznamo večjega strokovnjaka. Že na gimnaziji so ga cenili profesorji kot odličnega historika in geografa. Še kot mladenič je najrajši stikal po muzejih in arhivih, kot visokošolec pa se je odlikoval med vsemimi tovariši po svoji temeljitosti in izvirnosti. Marsikateri visoka in bogata obitelj mu je poverila nalogo, da ji sestavi rodovnik. In opravil je nalogo vselej z občudovanja vredno točnostjo. Bil je izvrsten heraldik, ki je užival neomejen ugled med tujci, med tem, ko v domovini niso vedeli, kdo je Komatar! Napisal je celo vrsto študij in razprav ter jih priobčil po raznih znanstvenih revijah. Prejel je tudi državno potovalno ustanovo ter prinesel domov dragega znanstvenega gradiva. In napisal je več izbornih šolskih knjig za zgodovinski pouk na naših srednjih šolah. Njegove knjige so izšle v več izdajah ter so še danes v rabi. Moderne so, polne širokega obzora ter pisane v lepem jeziku in dobrem slogu. Še ni dolgo, kar mi je pravil, da predeluje te svoje knjige. »Ampak ne dogodki, ne imena, ne ideje, valovanje duševnih struj tvorijo bistvo mojih knjig,« mi je pravil. — »In mnogo delaš?« — »Mnogo, ves dan — pozno v noč. Oh, če bi imel človek več časa in več svobode! Kako krasno polje je danes odprto vsakomur, ki hoče dandanes delati!« mi je pripovedoval. Po svoji naravi miren, tih in ponižen človek, se pokojnik ni znal uveljavljati s svojim globokim znanjem tako kakor se uveljavlja marsikak plitek blebatač. Prijatelj ni imel in jih niti ni iskal. Toda resni kulturni delavci so poznali njegovo delo in ga spoštovali. Pokojnik je bil Ljubljančan, doma s Poljanske ceste, kjer je bil njegov oče molar. Tovariši so mu bili O. Zupančič, Dragotin Kette, dr. Fran Windischer i. dr. Temeljiteje naj pišejo o njem peresa strokovnjakov! Jaz sem storil svojo dolžnost površ-

no, a iz iskrenega prijateljstva. Naj mu bo lahka domača gruda! — Na Bledu, 2. julija. — Fr. Govekar.

— **II. kongres Narodnega ženskega saveza v Ljubljani.** 1. Dne 4. julija: Plenarna seja uprave ob petih popoldne v dvorani mestnega magistrata. Vstop je dovoljen samo članicam uprave. 2. Dne 5. julija: 1. seja kongresa ob devetih popoldne. Popoldne zlet na Bellevue. Zbirališče ob štirih popoldne pred Narodnim domom. 3. Dne 6. julija: 2. seja kongresa ob devetih popoldne. Zvečer ob 20. in pol koncert Glasbene Matice v dvorani Filharmonije na Kongresnem trgu. 4. Dne 7. julija: 3. seja kongresa ob devetih popoldne. Zvečer ob 20. in pol čajanka. Opomba. Seja kongresa in čajanka se vrše v veliki dvorani »Kazine« na Kongresnem trgu nad kavarno »Zvezda«. Delegatke dbe vse potrebne informacije pri članicah ljubljanskih ženskih društev, ki imajo znak: na rdečem kartonu žig »Narodni ženski savez, slov. del«.

— **Same silajne zmage** si pridobivalo klerikalci. Sedaj so zmagali silajno v stari šušterščijski trdnjavi Moste pri Ljubljani. 22 odbornikov je dobila SLS. 11 odbornikov pa drugi volilci vključno slabih udeležb s strani slednjih. Pa sploh je bila udeležba slaba, kajti doma je ostala polovica volilnih upravičencev, najbrže tudi več klerikalcev. Zmaga pa je vendarle silajna. S to silajnostjo smo zadovoljni tudi mi, ker vidimo, da svet klerikalcem niti deli.

— **Vse kar je prav!** Inozemski časopisje poroča z velikimi črkami iz Beograda, da je naša vlada iz strahu pred atentati popolnoma zaprla več prehodnih postaj napram Madžarski, za druge dovoljene obmejne prehode pa je odredila najstrožjo kontrolo potnikov. To pomeni resni in nam naklonjeni listi prijateljskih in nevtralnih držav. Popolnoma prav je, da se vrši stroga kontrola sumljivih potnikov, ni pa v splošnem interesu naše države, da ravno v času zagrebškega vzorčnega sejma, o katerem poročajo inozemski listi s pohvalo in vabilo k obisku, prihatelo v svet potom uradnega preširoja take vesti, ki povzroči dostikrat no nepotrebnem krivičnem kritike o naših notranjih razmerah.

— **Vpokošitev.** Načelnik invalidnega oddelka pokrajinske uprave za Slovenijo zdravnik dr. Anton Brečelj je trajno vpokošen. Radi boleznim na lastno prošnjo je vpokošen nismarskiški oficalni policijskega ravnateljstva v Ljubljani g. Andrej Krišče.

— **Prvi ruski doktor na beogradski univerzi.** Iz Beograda poročajo, da je bil na tamkajšnji univerzi promoviran prvi ruski dijak Arsenij Čubinski za doktorja prava.

— **Osebnosti iz Celja.** Za svoje neumorno zadržano delo sta bila odlikovana g. dr. Anton Božič, predsednik Zadrzne zveze v Celju, z redom sv. Save IV. stopnja in g. Janko Lesničar, ravnatelj Zadrzne zveze v Celju, z redom sv. Save V. stopnja. — G. dr. Stanko Erhartič, sin g. odvetnika Iv. Erhartiča v Celju, ki je bil kot legionar smrtonosno ranjen v Dobruži, je položil te dni v Beogradu diplomatski izpit. — Srebrni poroka sta obhajala pretečni teden na svojem posestvu Slomu g. dr. Josip Karlovšek, odvetnik v Celju ter njegova soproga Marija. Pri tej priliki je g. dr. Karlovšek daroval za revne šolske otroke na Ponikvi znesek 2000 K.

— **Železničarske šole.** V ministrstvu saobračaja so pričeli te dni izdelovati načrt za otvoritev novih železničarskih šol po vseh važnejših mestih. Te šole nadomeste dosedanje tečaje.

— **Tajinstveni golobje.** Iz Tljene in Drniša v Dalmaciji poročajo, da so tam ušli nekoliko golobov-pismošč, ki so najbrže italijanski, kakor se da soditi po znakih na nogah.

— **Ker je žalil kralja in državo.** V Prijepolju so aretirali na podlagi čl. 1. zakona o zaščiti države, komunista Husejina Domagica, ker je žalil kralja, ministre, narodno skupščino in državo.

— **Požar v Slovenski Bistrici.** Pri posestniku Pavlu Ogrincu v Laporju pri Slovenski Bistrici je izbruhnil dne 16. junija na desedaj nepojasnen način velik požar, ki je v kratkem času upepal celo gospodarsko poslopje. Rešilo se je samo par volov in nekaj vozov. Škoda znaša okrog 100.000 K, je pa deloma krita z zavarovalnino.

— **Nevarna poškodba.** Enoletni posestnikov sin Anton Kajfež iz Avbej je prevrnil nase posodo vrele vode, ki je bila pripravljena za pranje. Nesrečni otrok je pri tem dobil nevarne opekline na obeh očeh.

— **Krvava bitka.** Posestniški sinovi Valentin Čehun, Jernej Spruk in Hančič Ivan so popivali v Ramšakovi gostilni v Črni pri Kamniku. K njim je prisedel tudi gostilničarjev sin Ivan Ramšak. Med pogovorom je nastal prepir, ki je, kakor običajno, končal s pretepom. Ramšak je potegnil nož in ostale tri nevarno osuval z njim, tako da so jih morali prepeljati v bolnišnico. Ramšaka so zaprli.

— **Nevaren lovov prijatelj.** Orožniška postaja v Kranju je aretirala nekakega Tscheschnerja, ki je kradel po raznih krajih kolesa in jih prodajal drugod. Tudi je izvršil predrzne sleparije v Ljubljani, Rušah in Mariboru, kjer se je večkrat izdal za ravnatelja tovarne. Prebrisana agenta, ki ima na vesti še razne druge lopovščine, so zaprli.

— **Hotelski napad v Celju.** Pod imenom naslovom poročajo slovenski časopisi o napadu bivšega davčnega uradnika Fr. Slavica na vratarja hotela »Pri pošti«. Političske poljavnosti so dogale, da ni jla ga

noben rop, ampak da je Slavica udaril vratarja v hipni zmedenosti, ker mu ni takoj odprl hišnih vrat. Slavica je bil že del časa melanholičen. Slavica leži v celjski bolnici in je iz življenja nevarnosti.

— **Napad na lutomerski tranzitni vlak.** Obmejni Nemci so pretekle dni zopet pokazali svojo kulturo. Napadli so s kammenjem tranzitni vlak Spille-Lutomer, razbili šipe ter poškodovali nekatere potnike.

— **Rogaška Slatina.** V soboto dne 8. t. m. ob pol 21. se vrši v Rogški Slatini solistični koncert ge. Pavle Lovštevca.

— **Volajski koncert** se vrši danes, v torek, dne 4. t. m. na vrtu hotela Strukelj. Vstop prost.

So-polstun.

K DVAJSETLETNICI SKOLSKEGA DRUŠTVA V ŠISKI JAVNA TELOVADBA.

Nedelja, 2. julija. Šiška je praznično odeta. Ob štirih popoldne je odkorakalo v lepem sprevodu nad 250 članstva in naraščala izpred šole z godbo na čelu po Kolo-dvorski, Aleksandrovi, Celovski in Gasliški cesti na telovadišče. — Ob navzočnosti mnogobrojnega občinstva je izpadla javna telovadba zelo dobro. Nepriznanično dobro so izpadle lepe, pa tudi težke, zletne proste vaje članov in članic, kjer je nastopilo tudi po par oseb bližnjih društev. Domač naraščal je nastopal z lepimi, a nekoliko prenapornimi vajami na orodju; zletne vaje pa je izvajal zelo precizno. Krasne so bile tudi vaje s kili, ki so jih izvajali domači člani, kot zaključek telovadbe. — Posamezne točke so se vrstile brez presledka druga za drugo. Spored je bil morda prebogast, saj je telovadba trpela skoro tri ure, kar je bilo utrudljivo, tako za telovadeče, kakor tudi godbo, ki je igrala pod vodstvom kapelnika dr. Cerina neprenehoma.

Društvo je pokazalo, da stoji tehnično na zelo visoki stopnji. Izkušnja za vsesokolski zlet je prebrlo kar najbolje. Telovadbo so posejili poleg članov saveznega starešinstva in tehničnega odbora tudi člani društev iz Medvod, St. Vida, Domžal, Viča in Ljubljane. Po telovadbi pa se je razvila prijetna in nepriznana zabava. To pot, ob 20letnici obstoja, so bogovi vremen prizanesli temu društvu in niso, kakor običajno, znesli nad njim brezobzirno svoje jeze. Društvo kliče, občudujoč njegovo delo, k temu ljubilec: Zdravo!

— **Seja zletnega finančnega oddelka** se vrši v sredo dne 5. julija točno ob sedmih zvečer v Saveznih prostorih, Narodni dom.

— **Sokol Stepanja** vas priredi v nedeljo dne 9. julija ob treh popoldne pri br. Fr. Kregarju vrtno veselico. Na sporedu so telovadni nastopi, godba, petje, ples, srečolov, šaljiva pošta i. dr. — K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Sokolski dom v Škofji Loki** se slavnostno odpravi v nedeljo dne 9. t. m. Stavba stoji na najlepšem prostoru mesta, odkoder se nudi prekrasen razgled proti jugu. Posebno pohvalno je omeniti, da je to v Sloveniji prva stavba te vrste, ki ima vse prostore slikane z narodnimi motivi. Izbral jih je prav spretno sobni slikar Božič iz Ljubljane iz zbirke narodnih okraskov prof. A. Sičca. Zaprado steno male dvorane krasijo izborni pogojena slika mladega umetnika Mirka Šubica. Pričakujemo, da se občinstvo udeleži tega sokolskega slavlja in svečane otvoritve v kar največjem številu. Želimo pa tudi, da bi se pri nas odslej vse enake stavbe krasile v našem lepem narodnem slogu po vzgledu naših vrlih Ločanov. Posnemajmo jih!

— **Turistika in šport.** — »Ljubljanski športni klub« pozivlja svoje člane, da se zanesljivo udeležijo izrednega občnega zbora, ki se vrši v ponedeljek dne 10. julija ob pol devetih zvečer v restavraciji pri »Roži«. Dnevni red zelo varen. — Izlet na Črno prst 1845 m. Planinsko društvo priredi z bratskimi društvami dne 9. t. m. skupen izlet na Črno prst. Odhod iz Ljubljane dne 8. t. m. z vlaki ob 15.10 ali 19.03 do Bohinjske Bistrice. — Bolj hitri turisti se lahko poslužijo izletnega vlaka v nedeljo ob 5. uri. Iz Bistrice do kočje tri ure, na vrh skupno štiri ure. Tura lahka. Malnerjeva kočja je oskrbovana, najbrže bo dne 8. t. m. tudi Orožnova otvorena. Potrebna navodila glede polovične vozne cene bodo objavljena takoj po prihodu zadevnega dovoljenja v oknu kavarne »Stone«. — Na obilno udeležbo vabijo odbori.

— **Sportna zveza** nas prosi, da z ozirom na govornice, ki se po Ljubljani širijo, ugotovimo, da je plavalna tekma, ki se je vršila ob priliki športnega meetinga na Bledu dne 2. t. m. v grajski kopeli popoldne ob pol 12. končala brez vsakega najmanjšega incidenta in brez vsakega nezd. Nesreča se je pripetila Vladimiru Kopaču ob 4. popoldne v kopališču Klemenčič na Bledu.

— **Prvenstvena igra med slovenskim športnim klubom Maribor in celjskim Atletičnim klubom.** V nedeljo dne 2. t. m. se je vršila v Celju med obema kluboma tekma za prvenstvo, ki je končala z rezultatom 2:0 v prid Mariboru. Konstatirali se mora, da so igrali Mariborčani elegantno, nasprotno pa celjski Atletiki zelo surovo. Tudi občinstvo, večinoma Nemci, je bilo jako pristransko, kar bi se pri sportu nikakor ne smelo dogajati.

Poljvedbe.

— **Dotični.** ki je vzel pozabljeno listnico na stojnici A. Habunek, Kol. ulica, se naproša, da vrne na kak način vsaj v njej se nahajajoče različne dokumente in spominske slike, ki so za izgubljenca važnega pomena.

Najnovejša poročila.

Bolgarska pred volitvami!

USTANOVITEV OPOZICIJONALNEGA BLOKA MEŠČANSKIH STRANK. — RAZPUST PARLAMENTA. — PRED NOVIMI VOLITVAMI.

— **Sofija, 4. julija (Izv.)** Po daljših pogajanjih je bil dosežen med meščanskimi opozicijskimi strankami, t. j. med demokrati, radikali in ujedinjenimi naprednjaki definitivni sporazum. Ustanovljen je v svrhu borbe proti Stamboliškemu in zemljoradniški stranki edinstven radikalno - demokratski naprednjaški blok. Zadevni pogoji so v potankostih že določeni in zastopniki vseh treh strank so včeraj podpisali protokol sporazuma. Za slučaj, da pri bore pri bodočih volitvah večino, in da tako pridejo na vlado, so si te stranke medsebojno že razdelile ministrske portfelje. Za ministrskega predsednika bodoče vlade je predstavljen šef demokratske stranke Malinov, ki bi tudi prevzel vodstvo zunanjega ministrstva.

KRITIČEN POLOŽAJ V NEMČIJ.

— **Berlin, 4. julija (Izv.)** Stavka tiskarjev je nemško javnost zelo zbegala. Tajni monarhistični elementi razširjajo neverjetne novice o vzpostavitvi monarhije in o gibanju monarhistov. Ker javnost teh vesti ne more kontrolirati in ne more registrirati delanskega stanu, je ponekod prebivalstvo zelo zbegano.

— **Berlin, 4. julija (Izv.)** Na podlagi deseženega sporazuma z neodvisnimi socialisti vstopita v vlado dva ministra in dva državna tajnika. Radi tega je potrebna rekonstrukcija Wirthovega kabineta. V političnih krogih smatrajo za verjetno, da prevzame vodstvo zunanjega ministrstva znani socialistični pisatelj in gospodarski strokovnjak dr. Hilferding.

— **Berlin, 4. julija (Izv.)** Notranji minister je izdal stroge naredbe, po katerih se imajo razpustiti vsa monarhistična obrambna društva.

— **Berlin, 4. julija (Izv.)** Pruska zbornica je razpravljala o zakonu glede zaščite države. Zbornica je prejela od strani demokratov predlog, da morajo biti na vodil. upravnih in političnih mestih samo osebe, ki so vdane in zanesljive republikli.

— **Hamburg, 4. julija (Izv.)** Ker je v pristanišču izbruhnila splošna stavka ladijskih strojnikov, ni včeraj odplul noben parnik.

NEMŠKI ZAKON O ZAŠČITI DRŽAVE.

— **Berlin, 4. julija (Izv.)** Pozno zvečer je včeraj državni svet sprejel zakon o zaščiti države. Za zakon je glasovalo 48 članov, proti pa 18. V zakon je bila sprejeta tudi določba, da se vsak član bivše kraljevske dinastije lahko iz Nemčije izžene. Če se pregreši zoper ta zakon.

VEN S HOHENZOLLERNSKO LITERATURO.

— **Berlin, 4. julija (Izv.)** V pruskim zbornici so k zakonu o zaščiti države socialni demokrati stavili dopolnilni predlog, da se mora iz šolskih knjižnic odstraniti vsa nekdanja patriotska literatura, posebno ona, ki poveličuje Hohenzollerne. Ta literatura je kvarljiva za mladino, ker jo ne navaja k zvestobi do republike in jo razdvaja. Treba je, da se knjižnice opremitjo z boljšo literaturo.

— **VPRAŠANJE DEMISIJE MINISTROV DR. MARINKOVIČA IN DR. ŽERJAVA.** — **Beograd, 4. julija (Izv.)** Za danes popoldne je sklicana plenarna seja demokratskega kluba, na kateri se ima definitivno odločiti vprašanje demisije ministrov dr. Žerjava in dr. Marinkoviča. Kakor doznava Vaš dopisnik, namerava notranji minister dr. Marinković zapustiti klub, da ga razreši dolžnosti. Minister vtraja pri demisiji. Ostane pa na svojem mestu še kak teden dni. Doslej še niso v demokratskem klubu definitivno razpravljali o nasledniku v tem resortu.

— **Beograd, 4. julija (Izv.)** Po današnjih poročilih je soditi, da bo demokratski klub na današnji seji dal generalno pooblastilo šefu g. Davidoviću, da sam uredi vprašanje demisije notranjega ministra in ministra za socialno politiko. Osebito, da tudi sam ukrene potrebno za namestnika notranjega ministra, če ne bi dr. Marinković hotel ostati na svojem mestu, kakor tudi za namestnika dr. Žerjava.

ZAKON O AMERIŠKEM POSOJILU BO SPREJET TA TEDEN?

— **Beograd, 4. julija (Izv.)** Na današnji seji nadaljuje radikalni klub razpravo o zakonu glede ameriškega posojila. Večina poslancev je za zakon. Nekateri so proti zakonu. Pričakujejo, da se Pašić popolnoma posreči, da bo radikalni klub glasoval za zakon. V parlamentarnih krogih dalje računajo, da pride še tekom jutrišnjega dneva zakon v finančni odbor, ki ga potem po kratki razpravi predloži narodni skupščini. Upati je, da bo zakon o posojilu sprejet še tekom tega tedna.

AVSTRILJSKI SANACIJSKI FINANČNI NAČRT.

— **Dunaj, 4. julija (Izv.)** Po peturnem posvetovanju se je vladi pozno v noč posrečilo pridobiti vladne stranke za sprejem in odobritev od vlade predloženega sanacijskega finančnega načrta, ki bo v kratkem predložen parlamentu. V načrtu je vsebovano tudi notranje posojilo, ki ga vlada

namerava naložiti na zemljišča, delniške družbe in deloma tudi na hiše, osobno na vile in sploh na luksuzna posestva.

VELIČASTNA JAN HUSOVA PROSLAVA NA ČESKEM.

— **Praga, 4. julija (Izv.)** Jutri, na praznik Jana Husa nameravajo Čehi prirediti povsed veličastne manifestacije na čast velikemu boritelju za resnico in svobodo vesti. V Pragi prirede slavnostne akademije, velike koncerte in druge kulturne prireditve. Jutrišnji praznik je izključno posvečen le kulturnim ciljem in idejam. Proslava se izvrši brez vsakega pompa in silaja, priprosto, a veličastno.

VELIČASTEN POGREB ROMUNSKEGA POSLANIKA TAKE JONESCA.

— **Bukarešta, 3. julija (Izvirno.)** V Sinaji je bilo včeraj položeno v krasno grobnico truplo romunskega državnika Take Jonesca, ki je pred kratkim umrl v Rimu zadet od kapi. Truplo je bilo prepeljeno na preje v romunsko prestolico Bukarešto, kjer je bilo v Ateneju na veličastnem katafalku izloženo dva dni. Vse romunske kulturne in ostale korporacije so se ta dva dni poklanjale velikemu državniku in boritelju za svobodo romunskega naroda. Od vseh krajev širne Romunske so prihajale deputacije, polagajoč na stotine in stotine vencev na krsto. Krasne vence je položil tudi pokojniku romunski dvor. Dne 30. junija je bil v Bukarešti sijajen pogreb Take Jonesca. Pogreba se je udeležilo na tisoče in tisoče ljudi v dolgem sprevodu. Spreveda so se udeležili med drugimi prestolonaslednik Karel, člani vlade, diplomatični kor, generaliteta in ostali predstavniki raznih korporacij. Ob slovesu in na grobu je govorilo 15 govornikov, med njimi tudi ministrski predsednik Bratianu, ki je naglašal velike zasluge pokojnikove za osvobodjenje in ujedinjenje romunskega naroda. Včeraj v nedeljo, kakor smo že omenili, je bil v Sinaji slovesen pokop. Pogreba so se udeležili različni visoki dostojanstveniki in diplomatični zastopniki, tudi naš poslanik Čolak - Antič.

Borzna poročila.

— **Zagreb, 4. julija (Izv.)** Zaključek. Devize: Curih 15.—, 15.25, Pariz 6.60, 6.65, London 351.—, —, Berlin 18.—, 19.25, Dunaj 0.375, 0.39, Praga 153.—, 154.—, Milan 3.725, 3.75, Budimpešta 7.30, 7.50. Valute: dolar 77.50, 78.50.

— **Curih, 4. julija (Izv.)** Predborza: Zagreb 1.625, Berlin 1.20, Milan 24.65, Dunaj 0.025, Budimpešta 0.475, London 23.30, Pariz 43.975, Newyork 5.265.

— **Curih, 3. julija (Preko Dunaja.)** Zagreb 1.675, Dunaj 0.028, Budimpešta 0.4199, Berlin 1.235, Praga 10.10, Milan 24.649, Pariz 43.999, London 23.269, Newyork 5.276.

— **Curih, 3. julija (Direktno. Oddano ob 17.45.)** Zagreb 1.649, Berlin 1.261, Praga 10.081, London 23.271, Milan 24.651, Pariz 44.051, Newyork 5.269.

— **Trst, 3. julija (Oddano ob 13.50.)** Beograd 26.70, Berlin 5.20, Praga 41.—, London 94.40, Curih 404.—, Pariz 178.75, Newyork 21.30.

— **Praga, 3. julija.** Beograd 63.50, Dunaj 2.65, Berlin 12.25, Milan 243.25, Pariz 436.— London 230.75, Newyork 52.20, Curih 991.50.

— **Berlin, 3. julija.** Beograd 495.—, Milan 1900.—, Praga 765.—, London 1770.—, Curih 7750.—, Pariz 3400.—, Newyork 402.—.

— **Dunaj, 3. julija.** Devize: Zagreb 64.22, 64.28, Beograd 257.38, 257.62, Praga 399.90, 400.10, Curih 3948.75, 3951.25. Valute: dinarji 256.88, 257.12, češka krona 399.40, 399.60, švicarski franki 3923.73, 3926.25.

— **Tečaj dunajske elektno borze.** Julisud 111.500.—, Credit 93.501.—, Drž. žel. 301.000.—, Alpinke 138.000.—, Kranjska Industr. dr. 135.00.—, Trboveljska 46.000.—.

— **Katastrofalno padanje nemške marke.** Med tem ko je preteklih štirinajst dni marka v Curihu notirala 1.90 F. za 100 mark, notira danes v Curihu samo 1.20 F. Za 100 mark se plačuje v naši valuti 72 do 76 kron. Vzrok nenadnega padca marke so nejasne politične razmere v Nemčiji.

Društvene vesti.

— Udruženje jugoslovanskih inženjerov in arhitektov — Sekcija Ljubljana sklicuje sestanke na petek, dne 7. julia t. l. ob 20. uri v posebni sobi »Hotela Trstak«. Vselej važnosti razgovora o »Ukinitvi nekaterih oddelkov tehnične fakultete«, »Organizaciji avtonomne direktije saobraćaja«, »Izdelavi načrta občne državne saobraćajne mreže« se pričakuje polnoštevilno udeležbo. — Odbor.

— Češka obec v Ljubljani oznamuje, da se odbija členska schůze dne 8. čeravnice 1922 v restauracijskih mestnostech Národního domu v Ljubljani o 20 hod. Na

počadu je jednáni o spoluzúčinkování členstva při Jihoslovanském vřesokolském sletu, kterého se sučasni korporativně Česká obec sokolská a sice nejen členstvo, nýbrž i dorost. Plná a obětavá součinnost je naše vlastenecká a slovanská národní povinnost. Učasteství našich paní a dívek v plném nutné. Členové necht uveďte k členské schůzi též známé jim Českoslovanské oběho pohlaví, nečleny. Na zdar!

— Družabni klub uradništva vabi svoje člane in prijatelje na zlet, ki ga priredi v nedeljo dne 9. julia 1922. na St. Jošt. Odhod z vlakom iz Južnega kolovora ob sedmih zjutraj. Zbirališče na kolodvoru. V

slučaju slabega vremena se vrši isti v nedeljo dne 16. t. m.

— Redna mesečna seja zveze uradniških vdov in sirot se vrši v sredo dne 5. t. m. ob treh popoldne v običajnih prostorih. Vse odbornice se naprošajo, da se seje zanesljivo udeležijo.

— Jugoslovansko štud. društvo »Triglav« v Zagrebu (Podružnica Ljubljana in Dunaj) javlja, da je njegov velezaslužni starešina in ustanovni član g. Josip Šetinc, odvetniški koncipient v Brežicah, v soboto dne 1. t. m. preminul. — Slava mu! — VI. redni občni zbor »Društva jugosl. akad. v Mariboru« se vrši v četrtek dne 13. julia ob 20. v društveni

sobi. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odbora. 3. Program za poletniško delovanje. 4. Slučajnosti. — Odbor

— Vselej nesklepnosti izrednega občnega zbora ljubljanskega šahovskega kluba z dne 27. junia t. l. se vrši danes, 4. julia nov občni zbor, ki je sklepčen brez ozira na število članov.

Glavni urednik:

RASTO PUSTOSIEMSEK.

Odgovorni urednik:

IVAN PODRŽAJ.

Joško Kordiš
Gitka Kordiš
roj. Baloh
poročena

Ljubljana, dne 3. julia 1922.

Stroj za sladoleđ

se takoj proda. Naslov G. PICHLER, kavarna Evropa, Ptuj, (Slovenija). 5001

Sprejme se

več mehanikov in stavbenih inženjerov. Kje pove upr. Slov. Naroda. 4998

Išče se lokal

ali magacin tudi na dvorišču za takoj. Ponudbe pod »SLUČAJNOST« 4986 na upravo Slov. Naroda. 4986

Ospod išče s 1. avgustom svetlo, če mogoče s električno razsvetljavo.

mesečno sobo

Celovne ponudbe pod »SVETLA SOBA« 4964 na upr. Slov. Naroda. 4964

Služkinja

v kuhinjo ter spretna natakarica se takoj sprejmeta restavracija SLON. 4997

Stanovanje

s hrano ali brez za dobo počitnice išče takoj slov. učitelj, eventualno v zameno poučuje stroje, zna italijanski, arhitekt, nemško in deloma francosko. Sprejme tudi primerno mesto (korespondenčno) pri kakem podjetju. Ponudbe pod »UČITELJ« 4952 na upravo Sl. Naroda.

Čevlje

francoske in ameriške vzorce, solidno domače delo po meri. Zanesljivo naročnikom na ... obroke. ...

Motorno kolo

»STANDARD 8-10 PS« s priklonim vozom se ugodno proda. GLINSKA ul. 5. 4965

Vojni invalid

tehnično kakor tudi komercialno izobražen, spreten strojni risar, več slovanskega in nemškega jezika, sprejme delo na dom. Dopisi pod »Primorje« na upravo »Slov. Naroda«. 4960

Stavbeni polir

s večletno prakso in grafično obrtno šolo išče primerno službo pri stavbenem ali industrijskem podjetju. — Pisma pod »POLIR« na upravnitvo »Slov. Naroda«. 4961

Trgovski vajenec,

krepeke postavbe, iz boljše hiše, marljiv in pošten, se sprejme takoj. Oni z boljše šolske izobrazbo ima prednost. Ponudbe na V. GREGL, Brežice. 4995

Insertirajte v

Slov. Narodu!

Kupim

stroj za rezanje zelja stroj za rezanje repe nov ali star samo v dobrem stanju. Cenj. ponudbe na Rudolf Gotič, Vrhnika. 4974

Zamenja se

maio rabljen Lang-wolffov benzinov motor 10 HP, za prvi stroj oziroma lokomobil 20-25 HP, event. se motor proda ter stroj kupi. Sprejme se stolarski predelave, strugarski pomočnik ter več stolarjev. Hrana in stanovanje pri podjetju. — Stolarska in strugarstva v Šodratel. 4887

Korrespondentinja

popolnoma zmožno srbskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, perfektno stenografijo in strojepisno išče se za takoj. Stanovanje prosto. Ponudbe z zahtevno plačo, referencami in sliko na naslov PETER & KOZINA, tovarna čevljev, Tržič. 4940

Kopalne kostume

hlače, bluze, športne in promenadne, kmečke (dirndl) obleke, spodnje srajce kakor tudi razno drugo moško in žensko perilo lastnega izdelka priporočajo po znanim cenah F. in I. Goričar, Ljubljana Sv. Petra cesta 29. 4957

Žaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju

na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Amerikanci, Primorci. Pozor!

Krasno ležeče posestvo obstoječe iz vinogradov, sadnikov, njiv in travnikov lepega gospodarskega poslojja, zidanca, hleva, okoli 20 orlov veliko od postaje okoli 20 minut odstranjeno se proda. Natančneje pove Simon Frodner, posestnik v Poljčanah. 4996

Zaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Zaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Opozarjamo

da g. Teme Oblak ni več v službi pri našem zavodu in ni torej opravičen sprejemati za nas naročila, še manj pa vplačila, v kar sploh ni bil nikdar pooblaščen. An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica 5. 4976

Prodaja se

enonadstropna hiša

s dobro ideo gostilno in trgovino v Ljubljani, cena po dogovoru, poizve se vsak dan od 1—3 ure popol, na Brezga 18, priložje. 4934

Prodaja se

v velikem industrijskem kraju Slovenije hiša z zemljiščem ob glavni cesti v kateri se nahaja dobro vpeljana trgovina z mešanim blagom. Ponudbe pod »Gotovina« 26/4936 na upravo Slov. Naroda.

DIJAK

petošolec išče za časa počitnic primerne službe. Več je deloma tudi italijanske in tepsnija. Ponudbe pod »Počitnice 4991« na upravo »Slov. Naroda«.

Akademik

s 6 semestri išče radi gmohtih razmer polredne službe za mesec avgust, september in oktober. — Ker se gre radi zasluga le vseeno kaka služba bi to bila. Ponudbe pod »Sila kola lomi 4990« na upravo »Slov. Naroda«.

Ljutomerčana

zelo dobrega se proda okrog 200 hl po ugodni ceni. Interesenti naj blagovolijo poslati svoj naslov upravnitvu »Slov. Naroda« pod Ljutomerčan 4983.

Gostilno

s primerno vinsko kletjo, sposobno za večji obrat kupim s koncesijo vred ali vzajem v najem. — Ponudbe pod »Večji obrat 4984« na upravnitvo »Slov. Naroda«. 4984

Prodaja se

črna svilena obleka, otroške obleke, bluza, krta in vrhne jope. Poizve se Stari trg 28, II. nadst. levo. 4999

LOKAL

ali že vpeljana trgovina z mešanim blagom v Ljubljani ali okolici, event. tudi na prometnem kraju na deželi. — Ponudbe pod »LOKAL 4994« na upravnitvo »Slov. Naroda«. 4994

Cement

la splitaki, Portland, dobavlja vsako pojubno vagonsko količino trdka Stanke Žargi & Co., Ljubljana, Martijanova cesta št. 15. 4993

Kupim

stroj za rezanje zelja stroj za rezanje repe nov ali star samo v dobrem stanju. Cenj. ponudbe na Rudolf Gotič, Vrhnika. 4974

Zamenja se

maio rabljen Lang-wolffov benzinov motor 10 HP, za prvi stroj oziroma lokomobil 20-25 HP, event. se motor proda ter stroj kupi. Sprejme se stolarski predelave, strugarski pomočnik ter več stolarjev. Hrana in stanovanje pri podjetju. — Stolarska in strugarstva v Šodratel. 4887

Korrespondentinja

popolnoma zmožno srbskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, perfektno stenografijo in strojepisno išče se za takoj. Stanovanje prosto. Ponudbe z zahtevno plačo, referencami in sliko na naslov PETER & KOZINA, tovarna čevljev, Tržič. 4940

Kopalne kostume

hlače, bluze, športne in promenadne, kmečke (dirndl) obleke, spodnje srajce kakor tudi razno drugo moško in žensko perilo lastnega izdelka priporočajo po znanim cenah F. in I. Goričar, Ljubljana Sv. Petra cesta 29. 4957

Žaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Zaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Zaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Prodaja se

novi tovorni voz brez nosilnika (Traggschirr) cena 11.000 K. Poizve se v upr. Slov. Naroda. 4980

Trgovska hiša

z dvema lokaloma, ugodna trgovinska točka v prometni ulici, se proda. Naslov pove upravnitvo Slovenskega Naroda. 4982

Trstje

(Štukature za stroje izdelane z naj modernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobavljam v vsaki množini po najnižji ceni.

Jos. R. Puh,

Ljubljana, Gradjska ulica 22. TELEFON ŠT. 513. 3259

Avto pnevmatika

v vseh velikostih nudi

Jugo-Avto, dr. z o. z.

Ljubljana, Poljanska c. 3.

Sukno

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. Skabernč

Ljubljana, Metel trg 10

Iščem gospodično

za svojo 9 letno hčerko, katera bodi zmožna perfektno nemškega in prilično francoskega jezika ter podučevanja klavirja. Ponudbe poslati Josipu Penije kot. veterinarju, Varcar Vakuf, Bosna. 4836

Iščem

dobro kuharico

zmožno voditi gospodinjstvo, mlado, vsečne zunanosti. Dobra plača in dobro ravnanje. Ponudbe s fotografijo na Vladimir Brajkovič, lekarnarja, Breška, (Bosna) 4972

Prodaja se

rabljen kopalni sedežni bađeni s priklonjeno pečico in več druge hišne opreme v Ilirski ulici 21/II. vr. 6. Ogledati si je stvar vsak dan od 1—4 ure popoldne. 4958

Za restavracijo

se iščejo: blagajničarke, salatarce, perice in pikoli. Naslov v upr. Slov. Naroda. 4954

Zanesljivega

hlapca

h konjem, sposobnega tudi za delo v kleti sprejem takoj. Janex Zorman, Sp. Šiška-Ljubljana. 4985

Zamenja se

maio rabljen Lang-wolffov benzinov motor 10 HP, za prvi stroj oziroma lokomobil 20-25 HP, event. se motor proda ter stroj kupi. Sprejme se stolarski predelave, strugarski pomočnik ter več stolarjev. Hrana in stanovanje pri podjetju. — Stolarska in strugarstva v Šodratel. 4887

Korrespondentinja

popolnoma zmožno srbskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, perfektno stenografijo in strojepisno išče se za takoj. Stanovanje prosto. Ponudbe z zahtevno plačo, referencami in sliko na naslov PETER & KOZINA, tovarna čevljev, Tržič. 4940

Kopalne kostume

hlače, bluze, športne in promenadne, kmečke (dirndl) obleke, spodnje srajce kakor tudi razno drugo moško in žensko perilo lastnega izdelka priporočajo po znanim cenah F. in I. Goričar, Ljubljana Sv. Petra cesta 29. 4957

Žaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Zaga

s tremi gati ob železnici gospodarska hiša s posestvom in vodna naprava

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

50 PS s fužino v krasnem kraju na Sp. Štajerskem se ugodno proda. Pojasnila daje An. zav. Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ul. 5. 4975

Sprejem dva go spoca ra

hrano in stanovanje

Kje pove uprav. Slov. Naroda. 4959

Soba s hrano

z dvema posteljama se takoj odda čez počitnice. Naslov pove upr. Sl. Naroda. 4955

SOBO

išče industrijski uradnik. Ponudbe pod šifro »SAMEC 4951«. 4951

Prodajalka tabaka

samosotna moč, išče mesta. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro »TRAFIKA«. 4963

Damske obleke

cena nova, nov črn plašč, klobuki, čevlji i. dr. se proda. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 4950

Prodaja se

kompletni Voltaire v originalu. 35 trdo vezanih knjig. Ponudbe pod: O. Bernardin poste-restante Ljubljana I. 4981

Kot učenka

želi vstopiti v trgovino 14 letna deklica poštenih staršev, če mogoče z vso oskrbo v hiši. Gre tudi na deželo. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 4988

Prazno ali meblovano

sobo

išče mirni zakonski par, če mogoče z električno lučjo. Ponudbe na J. Muševič, gostilna »Kmet« v Ljubljani, Gosposvetska c. 8. 4978

Kupi se vila

z vrtom v Ljubljani. Ponudbe je poslati na upravo Slov. Naroda pod »Vrt« 4979

Opremljeno mesečno sobo

v sredini mesta, s posebnim vhomom in električno razsvetljavo, za takoj ali pozneje išče mladi drž. uradnik, mirnega značaja. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Akadem«. 4968

Suknjena pranja

od domače vune bijelo i farbano imam več količino za prodati. Osbljni kupac neka se javi. Adresa u upr. 4971

Službo

kot knjigovodja, korespondent, poštik ali zastopnik kakake velepodjetja želi držav. uradnik s prakso v lesni stroji. Obvlada popolnoma slov., srbohrv. in nemško ter nekaj italijansko. Nastop kadarkoli Ponudbe s točnimi pogoji je poslati pod »Fix 9000« na glav. pošto Maribor. 5000

Motorna kolesa

Indian H. P. 7-9 N. S. U. H. P. 3-4 se ceno prodajo

Poizve se pri gostilničarju Štangel v Šempetru pri Novem mestu. 49